

Základní škola Břeclav, Na Valtické 31A, příspěvková organizace

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO ŠKOLNÍ DRUŽINU

Dodatek ke školnímu vzdělávacímu programu pro základní vzdělávání „Škola přátelská – škola partnerská“ č. j. ZŠNV 257/16 ze dne 8. 8. 2016

Obsah školního vzdělávacího programu školní družiny

1. Identifikace ŠD
2. Charakteristika ŠD, umístění, vybavení
3. Cíle, obsah, forma a délka vzdělávání, časový plán
4. Podmínky vzdělávání účastníků se SVP ve ŠD. Personální, materiální a ekonomické podmínky.
5. Podmínky přijímání, podmínky ukončování
6. Zajištění bezpečnosti účastníků ve ŠD
7. Zveřejnění školního vzdělávacího programu ŠD
8. Charakteristika ŠVP pro ŠD
9. Vzdělávací plán ŠD

1. Identifikace ŠD

Adresa: Školní družina, ZŠ Břeclav, Na Valtické 31A, příspěvková organizace

Ředitel školy: Mgr. Dagmar Krystíková

Provoz ŠD: ranní - 6.30 hod. – 7.40 hod

odpolední I. oddělení – 11.40 hod. – 16.30 hod.

II. oddělení – 11.40 hod. – 16.30 hod.

III. oddělení – 11.40 hod. – 15.00 hod.

Telefon: 519 334 211

2. Charakteristika ŠD

Školní družina je součástí školní budovy Základní školy Břeclav, Na Valtické 31A, příspěvková organizace. Všechna tři oddělení jsou umístěna v přízemí školy. Školní družina pro svou činnost využívá místnosti, které slouží jen účelům družiny. Vybavení oddělení je pro účastníky inspirující. K pohybovým aktivitám mohou účastníci využívat též tělocvičnu či školní dvůr a zahradu se zelení a školní hřiště. Školní družinu navštěvují žáci ZŠ i děti přípravné třídy.

3. Cíle, obsah, forma a délka vzdělávání ve ŠD

Cíle vzdělávání:

- . připravovat účastníky k tomu, aby se projevovali jako svébytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a naplňovali své povinnosti,
- . vytvářet u účastníků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací; rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, prostředí i k přírodě,
- . vést účastníky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi,
- . vést účastníky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a řešení problémů,
- . získávat všeobecné vzdělání a přehled,
- . podněcovat účastníky k poznání a rozvíjení vlastních schopností v souladu s reálnými možnostmi a uplatňování osvojených vědomostí a dovedností při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci.

Obsah vzdělávání ve ŠD

1. Informační a komunikační technologie:

- . základy práce s počítačem hravou formou,
- . základy práce s internetem hravou formou.

2. Člověk a společnost:

- . vést účastníky k porozumění, úctě, toleranci a empatii,
- . vytvářet kamarádské vztahy,
- . osvojovat a dodržovat základy společenského chování,
- . vést ke spolupráci při řešení problémů a úkolů a schopnosti pracovat v týmu.

3. Člověk a příroda:

- . pravidelný pobyt venku a vycházky do lesa,
- . pozorovat změny v přírodě,
- . sběr přírodnin pro lesní zvěř,
- . získávat vědomosti a praktické dovednosti při tematických vycházkách a soutěžích,
- . vytvářet v účastnících ohleduplný vztah k přírodě a hledat možnosti alternativního uplatnění při její ochraně.

4. Umění a kultura:

- . seznamovat účastníky s různými výtvarnými technikami,
- . podílet se na výzdobě školní družiny a prostor na chodbách školy,
- . rozvíjet vokální, hudebně pohybové a poslechové schopnosti,
- . vést účastníky k lásce k hudbě a uměleckým hodnotám,
- . osvojovat estetiku – citlivé vnímání okolního světa a nejbližšího okolí,
- . připomínat lidové tradice a zvyky při zaměření především na břeclavský region.

5. Člověk a zdraví:

- . získávat základní znalosti o svém těle formou her a soutěží,
- . poznávat podstatu zdraví a příčiny nemocí,
- . řešit modelové situace,
- . vést účastníky k poznání, že zdraví je nejcennější hodnota v životě člověka,
- . rozvíjet a podporovat rozvoj pohybových a manipulačních dovedností,
- . učit účastníky sebeobslužným dovednostem,
- . učit je zdravým životním návykům,
- . seznamovat se základními pravidly silničního provozu a chováním v roli chodce, cyklisty.

6. Člověk a svět práce:

- . vést účastníky k pořádkumilovnosti a úklidu hraček,
- . učit systematičnosti,
- . seznamovat s drobnými domácími pracemi a úkony,
- . rozvíjet motoriku ruky,
- . dodržovat bezpečnost práce,
- . osvojovat základní pracovní dovednosti a návyky z různých pracovních oblastí,
- . vést účastníky k seberealizaci při pracovních činnostech,
- . seznamovat účastníky s různými materiály a prací s nimi.

Formy vzdělávání

Podle vyhlášky MŠMT o zájmovém vzdělávání jsme stanovili následující formy vzdělávání:

- . Pravidelná výchovná, vzdělávací a zájmová činnost zahrnuje pravidelnou činnost přihlášených účastníků dle programu ŠVP ŠD a každodenní činnost v oddělení ŠD.
- . Příležitostná výchovná, vzdělávací, zájmová a tematická rekreační činnost v prostorách ŠD i mimo ně zahrnuje všechny mimořádné akce – návštěvy divadelních a filmových představení, besedy v dětské knihovně a muzeu města Břeclavi, exkurze, projektové dny a další doplňující akce.
- . Poskytování informací v oblasti prevence rizikového chování.
- . Individuální práce.
- . Pomoc, podpora, povzbuzení všem dětem a žákům dle jejich individuálních potřeb.
- . Nabídky spontánních činností. Tato činnost je provozována zejména v ranní družině a odpolední klidové činnosti či pobytu venku.

Délka a časový plán vzdělávání

Školní družina ve svém vzdělávacím cyklu zahrnuje plán vzdělávání žáků 1. stupně ZŠ i dětí z přípravné třídy. Specifikuje rozdílnost a náročnost práce podle možností a schopností účastníků družiny. Zájmové vzdělávání ve školní družině je poskytováno po dobu 10. měsíců daného školního roku. Provoz školní družiny stanovuje *Vnitřní řád školní družiny*.

Režim dne ve školní družině

6.30 - 7.15 - ranní družina - rekreační činnosti, hry, stavebnice, kreslení, povídání, četba,

7.15 - 7.20 - tělovýchovná chvilka,

7.20 - 7.40 - zájmová činnost - společný program, společenské hry,

11.40 - 12.00 - odpočinková činnost 1. část - docházka dětí, omluvenky, osobní hygiena,

12.00 - 12.30 - společné stolování ve školní jídelně,

12.30 - 13.00 - odpočinková činnost 2. část - klidná, pohybově i psychicky nenáročná činnost, prováděná společně nebo individuálně, četba, odpočinek na koberci,

13.00 - 14.00 - zájmová činnost - cílevědomé aktivity zaměřené na uspokojování individuálních potřeb, zájmů a schopností účastníků (týdenní plán práce ŠD),

14.00 - 15.00 - rekreační činnost: je vydatná na pohybovou aktivitu - může mít podobu tělovýchovnou či manuálně pracovní, vycházky, pobyt ve sportovním areálu školy, hry v místnosti,

15.00 - 15.30 - hygiena a svačina - účastníci jsou vedeni k samostatnosti v péči o vlastní osobu a osobní majetek - odpolední svačina, pitný režim,

15.30 – 16.30 - příprava na vyučování - didaktické hry, soutěže, četba, individuální vypracovávání domácích úkolů dle zadání.

Platba za školní družinu

Ředitelka školy stanovila příspěvek zákonných zástupců účastníka na částečnou úhradu neinvestičních nákladů ve školní družině na 100,- Kč měsíčně. Tato částka platí i pro každé další dítě v případě docházky sourozenců do školní družiny. Úplata za školní družinu je splatná předem do 15. dne následujícího měsíce na účet školy 13132-651/0100. Variabilní symbol obdrží zákonní zástupci účastníka v září od vychovatelky daného oddělení.

4. Podmínky vzdělávání účastníků se speciálními vzdělávacími potřebami ve školní družině

Školní družina je místem pro zájmové vyžití účastníků, pro regeneraci sil a relaxaci po školním vyučování, je místem pro rozvoj dětské tvořivosti, posilování zdravého sebevědomí, je místem pro spokojené dítě, je důležitý výchovný partner rodiny a školy, plní vzdělávací cíle, rozvíjí specifické nadání dětí, pomáhá dětem překonávat jejich handicap a má důležitou roli v prevenci rizikového chování.

Podmínky pro činnost:

- . inspirující, nestresující prostředí,
- . účelově vybavené prostory družiny s možností kreativního uzpůsobení,
- . hrací a pracovní koutky,
- . možnost využívání prostor školy (tělocvična, školní dvůr, školní zahrada),
- . možnost využívání dětského hřiště s vybavením,
- . možnost využívání služeb školní i městské knihovny.

Personální oblast:

Vychovatelky odpovídají za úroveň výchovně vzdělávací práce, bezprostředně ji řídí a podílí se na ní. Provádějí komplexní výchovatelkou činnost ve školní družině, rozvíjejí zájmy, znalosti a tvořivé schopnosti účastníků, specificky rozvíjejí osobnost účastníků včetně usměrňování variantních výchovných metod a hodnocení jejich účinnosti. Spolupracují s třídními učiteli, seznamují se s rodinnými problémy, které mohou mít vliv na práci či chování účastníků ve školní družině. Spolupracují s jejich rodiči. Chovají se a jednají v souladu se společenskými pravidly, pedagogickými a metodickými zásadami výchovy a vzdělání. Vedou předepsanou dokumentaci (zápisní lístky, přehled výchovně vzdělávací práce - TK).

Technická oblast:

Vychovatelky eliminují situace, ve kterých by došlo ke zranění účastníků ŠD.

Materiální oblast:

Vychovatelky dostatečně zajišťují speciální didaktické a případně kompenzační pomůcky pro účastníky ŠD. Oddělení školní družiny jsou vybavena nábytkem, který odpovídá věku dětí. Část třídy je pokryta kobercem. Družina má k dispozici technické vybavení školy, které v odpoledních hodinách může využívat neomezeně (počítače, interaktivní tabule). Dále je ŠD vybavena televizory s CD přehrávači. Účastníkům ve školní družině jsou k dispozici společenské hry, stavebnice, hračky, knihy, herní konzoly. Pro zájmovou činnost účastníků slouží také žákovská knihovna. Vybavení školní družiny je pravidelně doplňováno a obměňováno. Přihlíží se zejména k požadavkům a zájmům účastníků.

Organizační oblast:

Vychovatelky spolupracují s rodiči či jinými zákonnými zástupci, využívají poradenské pomoci výchovné poradkyně. Pokud je potřeba, navazují spolupráci s organizacemi, které se prací s postiženými zabývají.

Ekonomické podmínky:

Většina hlavní činnosti ŠD je financována z příspěvku zřizovatele (provoz), ze státního rozpočtu (mzdy) a vlastních příjmů, tj. poplatků (vybavení ŠD). Ředitelka školy stanovila příspěvek rodičů účastníka na částečnou úhradu neinvestičních nákladů ve školní družině na 100,- Kč měsíčně.

5. Podmínky přihlašování a odhlašování

Kritéria přijetí:

- přednostní přijímání žáků z prvních tříd a přípravné třídy s ohledem na kapacitu ŠD,
- dále mají přednost žáci druhých a třetích ročníků,
- přednost mají účastníci zaměstnaných matek a matek samoživitelek,
- na pozdě dodané přihlášky nemusí být brán zřetel (termín do 31. května), v odůvodněných případech (stěhování) do posledního týdne před zahájením školního roku.

Pro účastníky se zdravotním postižením a zdravotním znevýhodněním se při přijímání ke vzdělávání a při jeho ukončování stanoví vhodné podmínky odpovídající jeho potřebám. Zohlední se zprávy z pedagogicko-psychologické poradny a informace zákonných zástupců.

Podmínkou přijetí je řádně vyplněná přihláška (zápisní lístek) a souhlas zákonných zástupců s informacemi uvedenými na přihlášce. Povinnou součástí je písemné sdělení zákonných zástupců účastníka o rozsahu docházky a způsobu odchodu účastníka ze školní družiny.

Podmínky úplaty:

- . Poplatek za školní družinu činí 100 Kč.
- . Platí se formou bankovního převodu na účet školy nebo složenkou.
- . Platba se provádí vždy měsíc předem.
- . Pokud za účastníka není úplata uhrazena, vychovatelka ŠD o tom uvědomí ředitelku školy nejpozději do jednoho měsíce.
- . Ředitelka školy může rozhodnout o případném vyloučení účastníka ze školní družiny.

6. Podmínky zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí či žáků a jejich ochrany před rizikovým chováním a před projevy diskriminace, nepřátelství nebo násilí

- . Všichni účastníci se chovají při pobytu ve škole i mimo školu tak, aby neohrozili zdraví a majetek svůj ani jiných osob. Účastníkům není dovoleno v době mimo vyučování, zdržovat se v prostorách školy, pokud nad nimi není vykonáván dozor způsobilou osobou. Každý úraz, poranění či nehodu, k níž dojde během pobytu účastníků ve školní budově, nebo mimo budovu při akci pořádané školou účastníci ihned ohlásí. Vychovatelé školní družiny provedou prokazatelné poučení účastníků v první hodině školního roku a dodatečné poučení účastníků, kteří při první hodině chyběli, provedou o tom písemný záznam. Škola odpovídá za účastníky v době dané rozvrhem činnosti družiny.
- . Všichni zaměstnanci školní družiny jsou při pobytu účastníků ŠD povinni přihlížet k jejich základním fyziologickým potřebám a vytvářet podmínky pro jejich zdravý vývoj a pro předcházení vzniku rizikového chování, poskytovat jim nezbytné informace k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví.
- . Pedagogičtí zaměstnanci dodržují předpisy k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a protipožární předpisy; pokud zjistí závady a nedostatky, ohrožující zdraví a bezpečnost osob, nebo jiné závady technického rázu, nebo nedostatečné zajištění budovy, je jejich povinností informovat o těchto skutečnostech nadřízeného a v rámci svých schopností a možností zabránit vzniku škody. Sledují zdravotní stav účastníků a v případě náhlého onemocnění účastníka informují bez zbytečných průtahů vedení školy a zákonné zástupce postiženého účastníka. Nemocný účastník může být odeslán k lékařskému vyšetření či ošetření jen v doprovodu dospělé osoby. Třídní učitelé zajistí, aby každý účastník měl zapsány v žákovské knížce tyto údaje: rodné číslo,

adresu, telefonní čísla zákonných zástupců do zaměstnání a domů, adresu a jméno ošetřujícího lékaře.

- . Při úrazu poskytnou účastníkovi nebo jiné osobě první pomoc, zajistí ošetření účastníka lékařem. Úraz ihned hlásí vedení školy a vyplní záznam do knihy úrazů, případně vyplní předepsané formuláře. Ošetření a vyplnění záznamů zajišťuje ten pracovník, který byl jeho svědkem nebo který se o něm dověděl první.

7. Zveřejnění školního vzdělávacího programu ŠD

- . Webové stránky školy
- . Informace u vstupu do budovy školy
- . Informace na přihlášce do družiny
- . Možnost nahlížení a pořizování opisů a výpisů v ředitelně školy

8. Charakteristika ŠVP

Hlavní výchovný záměr je orientován směrem k účastníkům a směřuje k tomu, aby získali dobré základy do života a pro další vzdělávání, a aby byli schopni s uspokojením zvládat další životní a vzdělávací etapy. Vychází z osobnostně orientované výchovy. ŠVP ŠD úzce navazuje na předškolní vzdělávání, na výchovu v rodině.

Každého účastníka vnímáme jako jedinečnou osobnost, která má své individuální a specifické potřeby a možnosti. Jejich aktivitám vytváříme potřebné podmínky. Možnost svobodné volby. Respektujeme a rozvíjíme individuální potřeby, možnosti a zájmy každého účastníka.

Dáváme účastníkům možnost spoluúčasti na tvorbě programu, respektujeme právo účastníka na neúčasti nabízené činnosti, právo být pouze pozorovatelem. Respektujeme pedagogické zásady, povzbuzujeme účastníky nesmělé, posilujeme sebevědomí a pozitivně hodnotíme každého, kdo pracuje na úrovni svého osobního maxima, podporujeme u nich iniciativu, tvořivost a vlastní fantazii. Vycházíme ze znalostí o účastnících, jejich aktuálního rozvojového stavu i konkrétní životní a sociální situace. Každý účastník má právo být jiný, má jiné potřeby rozvíjet se a učit se svým tempem. Naším cílem je vytvářet účastníkům vhodné sociální klima, které se zakládá na vzájemné důvěře a úctě.

9. Vzdělávací plán

Klíčové kompetence

Souhrn dovedností, schopností, vědomostí a postojů, které účastníci získávají v průběhu několikaleté docházky do ŠD. Prolínají se všemi činnostmi zájmového vzdělávání.

1. Kompetence k učení:

Účastník dokončuje práci, učí se s chutí, klade si otázky a hledá na ně odpověď. Získané vědomosti dává do souvislostí. Uplatňuje je v praktických situacích a dalším učení.

2. Kompetence k řešení problémů:

Účastník si všímá dění okolo, snaží se řešit situace. Při jejich řešení užívá logické, matematické a empirické postupy. Chápe, že vyhýbání se řešení nevede k cíli, započaté činnosti dokončuje.

3. Komunikativní kompetence:

Účastník ovládá řeč, vyjadřuje myšlenky, otázky, odpovědi a sdělení vhodně formulovanými větami. Komunikuje bez ostychu a kultivovaně s dospělými i vrstevníky.

4. Sociální a interpersonální kompetence:

Účastník samostatně rozhoduje o svých činnostech, uvědomuje si, že za ně odpovídá a nese důsledky. Projevuje ohleduplnost, citlivost, rozpozná nevhodné chování, nespravedlnost, agresivitu, šikanu. Spolupracuje ve skupině, dokáže se prosadit i podřídit, přijmout kompromis. Respektuje jiné, je tolerantní k odlišnostem mezi lidmi.

5. Sociální a občanské kompetence:

Účastník se učí plánovat, organizovat, řídit a hodnotit. Odhaduje rizika svých nápadů. Odpovědně přistupuje k úkolům a povinnostem. Uvědomuje si práva svá i druhých. Chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné prostředí. Dbá na své osobní zdraví i druhých.

6. Kompetence k trávení volného času:

Účastník se orientuje v možnostech smysluplného trávení volného času. Umí si vybrat zájmové činnosti, rozvíjí své zájmy v organizovaných skupinách i individuálních činnostech. Dokáže odmítnout nevhodnou nabídku volného času.